

Sempozyum Koordinatörü : Alim YILDIZ
Yayına Hazırlayan Abdusselam BULUT

Bilim Kurulu : Prof.Dr. H.İbrahim DELİCE
Prof.Dr. Hüseyin YILMAZ
Doç.Dr. Galip YAVUZ
Yrd.Doç.Dr. Sadık ÖNCÜL
Yrd.Doç.Dr. Osman ALACAHAN

Yürütme Kurulu : Siret KARASOY
Bilal TIRNAKÇI
Ali ŞİMŞEK
Vahit YILDIZ
Hüseyin AKTAŞ
Osman ÇAĞLAK

Sekreteryaya : Abdusselam BULUT
Osman KAVAKLIOĞLU
Abdullah ALTUNKES
Şaban TUTÇU
Mustafa YALÇINKAYA

ISBN 975-605-5932-77-0
1. Baskı: Temmuz 2011
Grafik Tasarım: TAVOOS
Baskı: Özkan Matbaacılık İvedik / Ankara

SİVAS KEMAL İBN-İ HÜMMAM VAKFI
Osmanpaşa Cad. Kavukçu İşhanı
Kat: 3 No: 308 Merkez Sivas
Tel: 0346 221 41 50
Faks: 0346 226 40 64
www.sivasibnihumam.vakfi.org

İLİM VE KÜLTÜR TARİHİNDE SİVÂSÎLER

ULUSAL SEMPOZYUMU TEBLİĞLERİ

30 NİSAN - 1 MAYIS 2010
SİVAS, TSO KONFERANS SALONU

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Tahrîr-i nokta-i aşk	Nevâ	Yürüksemâî	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Tâlib-i Hak olup derde düşenler	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Tâlib-i Hak olup derde düşenler	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Tarîkat kurb-i Rahman'dır	Segâh	Curcuna	Cüneyd Kosal	Abdülahad Nûri
Tarîkat kurb-i Rahman'dır	Uşşak	Yürüksemâî	-	Abdülahad Nûri
Tarîkat sırrını ayne ayân et	Uşşak	Yürüksemâî	-	Abdülahad Nûri
Terk-i cihân eylemeyen n'eyledi	Süznâk	Yürüksemâî	Erol Başara	Şemseddin Sivâsî
Vasıl olmaz kimse Hakk'a	Uşşak	Sofyan	Hüseyin Sebilci	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Bestenigâr	Sengin Semâî	Adnan Üzülmöz	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Gülizar	Düyek	Ali Şiruganî	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Hicaz	Düyek	Halit Pekçetin	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Mâhur	Devrihindî	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Sabâ	Sofyan	-	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Segâh	Düyek	Zeki Altun	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Uşşak	Düyek	B. Sıtkı Sezgin	Şemseddin Sivâsî
Vâsıl olmaz kimse Hakk'a	Bestelsfahan	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Şemseddin Sivâsî
Yâ Resûlallah cemâlin gün gibi	Hicaz	Evsat	Selânikli Ahmed	Abdülahad Nûri
Yâ Resûlallah kaçan	Müstear	Evsat	Ş. Kemal Efendi	Abdülahad Nûri
Yanarım her dem âteş-i aşka	Çargâh	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şeyhoğlu
Yanmaktan usanmazam	Hüseyinî	Yürüksemâî	-	Abdülahad Nûri
Zahmime merhem dilersem	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Aynaya Bakmak: Şemseddin Sivâsî'nin İzinde Tarihi Yeniden Okumak

Prof. Dr. BİLAL KEMİKLİ
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Tarih, özellikle de kültür tarihi, esas itibariyle aynaya bakma imkânı veriyor. Aynaya bakıyoruz, orada suretimizi görüyoruz. Bize görünen o suret, ne bizim kendimiz, ne de gayrımız. Bir yansıma... Ancak bu yansımayla kendimize çeki düzen veriyor, kendimizi tanıyor, kendimiz hakkında bir kanaat ediniyor, bir bakışa, bir görüşe ve bir duyuya sahip oluyoruz.

Tarih, bir dönemin yaşanmışlıkları... Orada sevinçler, tasalar, kaygılar, umutlar, başarılar ve hezimetler saklı. Orada eserler, kelam, söz ve mana var. Adeta parçalanmış bir resim var; tarihçi, kayıtlardan, belgelerden, satır aralarından ve anlatıla gelen efsaneden yola çıkarak o resmi tamamlamak için çabalyor. Burada, Sivâsîleri esas alan bu sempozyumda, her ne

- Kılıç, Rüya, "Bir Tarikatın Gizli Direnişi: Bayramî Melâmîleri veya Hamzavîler" *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 10, Ocak-Haziran 2003.
- Köprülü-zâde Ahmed Cemal, *Darülfünûn Edebiyat Fakültesi Mecmuası*, İstanbul 1924, S. 6.
- Kurnaz, Cemâl -Mustafa Tatcı, *Türk Edebiyatında Şathiye*, Akçağ Yayınları, Ankara 2001.
- "Melâmiyye" *DİA*, XXIX, Ankara 2004.
- Mîr Hamza Nigârî, *Divân-ı Seyyid Nigârî*, (Haz. A. Azmi Bilgin-Necdet Yılmaz), Kule Yayınları, İstanbul 2003.
- Ocak, Ahmet Yaşar, *Osmanlı İmparatorluğunda Marjinal Sufilik Kalenderîler (XIV-XVII. Yüzyıllar)*, TTK Yayınları, Ankara 1992.
- Sâdık Vicdânî, *Tomâr-ı Turuk-ı Aliyye: Melâmîlik*, Efkâf-ı İslâmiyye Matbaası, İstanbul 1338-1340.
- Şemseddin Sâmî, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 1996.
- Şeyh Ahmed Rindî, *Son İkrâm-Şiirler*, (Hazırlayan: Ali Kasım Karaşemis), İstanbul 1966.
- Timurtaş, Faruk Kadri, *Tarih İçinde Türk Edebiyatı*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1990.
- Türey, Osman, "Erzurum'lu Sûfi Şair Osman Kemâlî Efendi ve İnsan Telakkîsi", *Türk-İslâm Düşünce Tarihinde Erzurum Sempozyumu (26-28 Haziran 2006, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Erzurum)*, Erzurum, 2007.
- Uludağ, Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Marifet Yayınları, İstanbul 1977.
- Yıldız, Alim, "Rind Meşreb Bir Şair Ahmed Rindî", *Sultan Şehir*, II (7), Yaz 2008, ss. 82-84.
- Sivâşî Şairler Antolojisi*, Sivâşlılar Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.

Sivâsî İlâhiler

AHMET HAKKI TURABİ

DOÇ. DR. MARMARA Ü. İLAHİYAT F. TÜRK DİN MUSİKİSİ ANABİLİM DALI ÖĞR. Ü.

"Vâsil olmaz kimse Hakk'a cümleden dâr olmadan
Kenz açılmaz şol gönülden tâ ki pür-nûr olmadan
Sür çıkar ağyârı dilden tâ tecellî ide Hakk
Pâdişah konmaz saraya hâne ma'mûr olmadan"

Şemseddin Sivâsî'nin asırlar önce kaleme aldığı gazelindeki bu ifadeler hâlâ gönlümüzde bir karşılık bulmakta. Besteleri de türlü makamlarla dilimizde. Böylesine güçlü ifadeler, yaşanmadan anlatılamaz, anlatılsa da bu kadar güçlü ortaya konulamaz. Herhalde bunu "Cenâb-ı Allah'ın kapalı kapıları dostları için sonuna kadar açmasıyla" izah etmek mümkün olabilir. Yanmayan yakamaz, aydınlanmayan aydınlatamaz... Muhabbetullah ile yanan, Nûrullah ile aydınlanan bu eşsiz gönüllerden çıkan her bir kelime gönlümüzü yakmakta ve kalbimizi aydınlatmaktadır.

"Sivâsîler Sempozyumu"na davet edilmek, Sivâsî ailesiyle alakalı olarak sahamız çerçevesinde bizlerin de katkı yapabileceğini düşündürdü. Bu meyanda Sivâsî ailesinden dîvanları olan kimseleri ve bilhassa bu dîvanlardan seçilmiş şiirlere yapılan besteleri tespit etmek istedik. Buna ek olarak dergâhun son temsilcisi Hüseyin Şemsi Güneren'in yaptığı bes-

teleri de listemize ekledik. Bu arada konumuz çerçevesinde sadece ilahi formunda yapılan besteleri dikkate aldık. Diğer yandan gönülleri titreten bu şiirleri, hâlâ gönülleri titreyen genç kardeşlerimizin besteleriyle yeni işlediklerini de gördük. Bundan dolayı yeni bestelere de ulaşmaya çalıştık. Tebliğimizi yazarken kaynaklarda ve arşivlerimizde tespit ettiğimiz en sağlıklı notalarıyla eski besteleri ve değerli bestekârlardan topladığımız yeni besteleri bir araya getirdik. Bu çerçevede 145 adet eser tespit ettik. Şemseddin Sivâsî'nin şiirlerine yapılmış 48, Abdülmecîd Sivâsî'nin şiirlerine 5, Abdülahad Nûrî'nin şiirlerine 48, Ahmed Sûzî'nin şiirlerine 23, Ahmed Rindî'nin şiirlerine 2 beste yapılmış olduğunu; bununla birlikte Hüseyin Şemsi Güneren'in değişik güftelere yaptığı 60 besteyi tespit ettik ve listemize dahil ettik.

Musikinin insanoglunun üzerinde ki inkar edilemez özelliği, tarih boyunca semavi veya gayr-i semavi, hak veya batıl tüm inanç sistemleri tarafından kullanılmıştır. Zira Beethoven'un ifadesiyle "müzik insanı Allah'a en ziyade yaklaştıran unsurdur ve bu açıdan tüm felsefelerin de üzerindedir". Bu meyanda İslam tasavvufunun bilhassa cehri yani açıktan zikir yapan tariklerinde musiki ziyadesiyle ruhların tasfiyesi için kullanılmıştır. Musikinin ayrılmaz bir parçası olan şiir de bu konuda en önemli silah olmuştur. Zira dervişlere şiir vasıtasıyla hem tasavvuf hem tarikat hem adab öğretilmiş, hem de sufi gayretle harekete geçen ruhlar musiki ve şiirin etkisiyle daha coşmuş ve Cenab-ı Allah'a giden yollar kısalmıştır. Bu meyanda Sivâsî ailesinin şiirleri hem bu amaçlara hizmet ederken diğer yandan bu şiirlerde yaşadıkları dönemle ilgili izler de bulmak mümkün olmaktadır. Özellikle Kadızadeliiler'le olan mücadele, şiirlere yansımış ve bilhassa bu şiirlerin bestelenmesiyle de eserler daha çok yayılma mimkanına kavuşmuştur. Mesela Şemseddin Sivâsî'ye ait

Eyyühe'l münkirü hâlî (ey halimi inkar eden)
Mâbedâlek mabedâli (sana görünen ne ise bana görünen de odur)
Lâtelümnî ente hâlî (beni ayıplama)
Veskinî hamre'l visâli (bana vuslat şarabı sun)¹

şiir buna en güzel örnektir. Bir diğer örnek:

Mescid ile medreseyi ismarladık zâhidlere
Hakk'a ibâdet etmeye yeter bize meyhâneler

Tarikata yeni giren birine yol göstermek kabilinden şu eser örnek olabilir:

1 Hüseyin Şemsi Güneren, Tasavvuf Musikisinde Sivâsî İlahileri, s.123.

Ey gâfil uyan rihleti nâgâhu unutma
Yol korkuludur korkusu çok râhu unutma
Mağrur olu ben devleti dünyâyı deniye
Sakin yitirip dînini Allâhu unutma
Hâlikden utan rızkını kuldân sakın umma
Bil Rabbini errızku alâllâhu unutma
Bu dâri fenâ içre hevâ yolları çokdur
Şemsî yürü sen Hakka giden râhu unutma

Tasavvuf yolunu en güzel anlatan bir diğer eser:

Vâsıl olmaz kimse Hakk'a cümleden dûr olmadan
Kenz açılmaz şol gönülden tâ ki pür-nûr olmadan
Sür çıkar ağyârı dilden tâ tecellî ide Hak
Pâdişah konmaz saraya hâne ma'mur olmadan
Hak cemâlin kâbesini kıldı âşıklar tavaf
Yerde Kâbe gökyüzünde beyt-i ma'mur olmadan
Bir aceb sevâya düşmüş tutuşur Şemsî müdâm
Hakk'a makbûl olmak ister halka menfûr olmadan

Abdülahad Nuri ise bu yolu şu şiirlerle anlatmıştır:

Tarîkat kurb-i Rahman'dır, bu meydan özge meydandır
Hakikat sırr-ı Sübhan'dır bu meydan özge meydandır
Bu yol candan ferağ ister, ciğerde nice dağ ister
Buna bir kalb-i sağ ister, bu meydan özge meydandır
Bu meydanda satılır can, bu meydanda sorulmaz kan
Olur her demde bin kurban, bu meydan özge meydandır
Gelir meydana âşıklar, vücûdu aşka yanıklar
Aceb münkir ne sayıklar, bu meydan özge meydandır
Bu yolda Nûri serden geç, bu erkân içre sırlar aç
Bu meydan içre kanlar saç, bu meydan özge meydandır²

Bu çerçevede diğer bir şiirinde Abdülahad Nuri şöyle demektedir:

Tarîkat sırrını ayne ayân et, kerem et kullara yâ Hayy u Kayyûm
Hakikat hâlini keşf ü beyân et, kerem et kullara yâ Hayy u Kayyûm
Esirge Nûri miskini lâha, anın gönlünü yap lûtfînle şâha
Fakîrindir kapında pâdişâha, kerem et kullara yâ Hayy u Kayyûm³

2 Abdülahad Nûri Dîvânı, s.262

3 Hüseyin Akkaya, Abdülahad Nûri Dîvânı, İstanbul 2003, s.298

Bu aşkın nasıl olduğunu ise yine Şemseddin Sivâsî hazretleri şu şekilde anlamaktadır:

*Biz ol uşşâk-ı ser-bâzız bize akl issi yâr olmaz
Mey-i aşk ile sermestiz bize hergiz humâr olmaz
Şarâb-ı aşkı çün içtik ferâgat mülküne göçtük
Yanıp aşkıyla tutuştuk bize tehdîd-i nâr olmaz
Diriyiz dâim ölmeyiz çürüyüp toprak olmayız
Karanlık yerde kalmazız bize leyl ü nehâr olmaz
Bizim gülşendeki güller açılır tâze solmazlar
Şitâ olmaz bu gülşende zemistânı bahâr olmaz
Kıyamazsan baş u câna irak dur girme meydana
Bu menzilde nice canlar baş oynar i'tibâr olmaz
Bu dünyâ balına banma hayâlâtına aldanma
Ebed bâkî kalam sanma fenâdır pâydâr olmaz
Erişdi çün Şemsî'nin vücûdu katresi bahre
Ne katre ayn-ı bahâr oldu ana ka'r u kenâr olmaz⁴*

Sempozyum çerçevesinde Şemsiyye kolunun büyüklerinin hayatları etraflıca anlatılacağından dolayı, biz bu büyüklerin hayatlarından ziyade sahamız çerçevesinde bilhassa Türk Din Musikisi alanına yaptıkları katkılardan bahsetmek istiyoruz.

Öncelikte tarikatın cehrî (sesli) zikir yapan bir kol olması hasebiyle musikiyi tarikatın her türlü ayin ve merasiminde kullandıklarını söylemek yerinde olacaktır. Bu meyanda gerek tarikat ayinleri ve zikirleri; gerek ramazan, hac, muharrem, mirac, kurban vb. gibi dini gün ve bayramlarda dergâhta icra edilen merasimlerde dini musikinin başta ilâhi olmak üzere salât, tevşîh, naat, durak gibi formlarının icra edildiğini tespit ettik. Bilhassa bu eserlerin güftelerinin dergâhın post-nişnlerinin divanlarından seçildiğini gördük. Bununla birlikte bu konuda katı bir durum sergilenmeksizin Yunus Emre, Eşrefoğlu gibi tasavvufî şiir yazar sûfilerin şiirlerinin de çokça kullanıldığını görmekteyiz. Bu bilgilere ilave olarak özellikle Türk Musikisi'nin hemen bütün makam ve usûllerinin kullanılması, dergâhın musiki alanında ne kadar dirayetli olduğunu göstermesi bakımından oldukça dikkat çekicidir.

Ayrıca hazretlerin güftelerine beste yapanlara göz atacak olursak; Türk Din Musikisi'nin en çok eser veren bestekarı Derviş Ali Şîrugani, Türk Musikisi'nin zirvesi olan Hammâmîzâde İsmail Dede Efendi, Hatip Zâkiri

Hasan Efendi, Dellâlzâde İsmail Efendi, Zekâi Dede gibi klâsik üstadların yanında cumhuriyet dönemi meşhur bestekarlarından Hüseyin Saadetin Arel, Zekâizâde Ahmed Irsoy, Abdülkadir Töre, Muallim İsmail Hakkı Bey, Hüseyin Sebilci, Kemal Tezergil, Aslan Hepgür'ü görebiliriz. Bununla birlikte yaşayan bestekârlarımızdan Cüneyd Kosal, Erol Başara, Ahmet Hatiboğlu, Sadun Aksüt gibi üstadların Sivâsîler'in şiirlerini güfte olarak seçtiklerini; M. Hakan Alvan, Barış Demir, Adnan Üzülmez gibi genç bestekarların da bu konuda üstadların yolunda olduklarını zikretmek gerekir. Bu konuda Sivâsî ailesinin şiirlerinin bestelenme kolaylığı olması, şiirlerin aşkın gönüllerden çıkması, ifadelerin gücü ve samimiyeti doğrudan bestekarların ruh dünyasını sarmakta ve müzkal kompozisyonun daha kolay ortaya konmasını sağlamaktadır.

Beste konusunda diğer bir tespitimiz ise şudur: Sivâsî ailesinin güftelerine yapılan besteler oldukça ağırbaşlı, sanatlı ve yüksek kalitede eserlerdir. Kanaatimizce şiirlerin kalitesi, ifade ettikleri yüce anlamlar ve bilhassa ruhaniyetleri, bu şiirlere alelade, basit besteler yapılmasına engel olan en önemli unsurlardır.

Aynı zamanda şiirlerden mükerrer bestelenenlere baktığımızda; Şemseddin Sivâsî'ye ait olan "Vâsıl olmaz kimse Hakk'a cümleden dür olmanın" 9, "Göster cemâlin şem'ini" ve "Canan ilinin gülleri" 7 defa; Abdülahad Nûrî'ye ait olan "Ey şehri nüzûl-i sûre" 5, "Habibullah cihâne cân değil mi" 5, "Semâdan sır-ı tevhidî" 5 defa; Abdülmecid Sivâsî'ye ait olan "Hadden aşti iştiyakın" ise 5 defa bestelendiğini görmekteyiz. Zaten Abdülmecid hazretlerine ait tek bu şiir bestelenmiştir.

Tespit ettiğimiz diğer bir konu ise dergâhta okunan bestelerin kulaktan kulağa intikal ederken zamanla deforme olduğudur. Zira deforme olan bu eserler, bir müddet sonra Hüseyin Şemsi Güneren kanalıyla gelmiş olması hasebiyle bestekar olarak kendisi zikredilmiştir. Mesela Dede Efendi'nin rast makamında bestelediği ve sofyan usûlüyle ölçtüğü "aşkınla cihan beste" isimli eser, bazı kaynaklarda küçük melodik değişikliklerle birlikte Hüseyin Şemsi Güneren'in bestesi olarak kaydedilmiştir.

Bunlara ek olarak araştırmamızın son safhasında aziz dostum Alim Yıldız'ın yardımlarıyla Süleymaniye Kütüphanesi'nde kayıtlı Şemseddin Sivâsî'ye ait bir dîvanın dijital kayıtları elimize ulaştı. Bu eserde bazı şiirlerin kim tarafından ve hangi makamda bestelendiğine dair bilgiler yazıldığını tespit ettik. Bu çerçevede mesela segâh makamında "Ey gâfil uyan rihlet-i nâgâhu unutma" isimli eserin Ali Şîrugani Dede tarafından değil, Hammâmîzâde İsmail Dede Efendi tarafından bestelendiğini; saba makamında "Cemâlin nuruna nisbet-i cihan şemsî değil" isimli bestekârı

bilinmeyen eserin Derviş Ali Şirugani Dede'ye ait olduğunu tespit ettik ve listelerimizi yeniledik.⁵Aşağıda listesini vereceğimiz şiirlerin kimler tarafından hangi makamlarda bestelendiğine dair bilgiler elde ettik. Bununla birlikte tüm araştırmalarımıza rağmen bu eserlerin notalarına malesef ulaşamadık: "Cümle âlem âşina ben arada bîgâneyim", Dede Efendi, Muhayyer; "Ey fahr-i cihan hâce-i kevneyn-i müzekkâ", Dede Efendi, Rast; "Hüdâvendâ şu alemde", Nazmi Efendi, Aşiran; "Yâ Rab lisanımda ezkârımı aşk eyle", Nazmi Efendi, Rehâvi; "Mecnun olalı gönüm Leyla haberin söyler", Dede Efendi, Evc-Gerdaniye; "Düşüp derdine Mevlanın kodum bu akl ü idrâkimi", Derviş Mustafa, Çargâh; "Biz ol uşşâk-ı serbâzız", Dede Efendi, Rahatülevah.⁶ Burada zikretmemiz hasebiyle adı geçen eserleri listemize dahil etmedik.

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
A gönül n'eylersin	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Hakîkî
Aceb kavgaya düş oldum	Tâhir	Düyek	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Aceb ol ruhleri gül	Sabâ	Yürüksemâî	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Aceb ol ruhleri gül	Sabâ	Sengin Semâî	H. Şemsi Güneren	Fazlı ve Sakıb
Allâhümme sallî alâ (Salavat)	-	Yürüksemâî	-	-
Andım yine ol bezmi	Rahatfezâ	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Şemseddin Sivâsî
Aşk ile bîgâne olmuş	Hicaz	Yürüksemâî	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Aşkın bezirgânı	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Aşkın meyine kanmış	Bestenigâr	Sofyan	Zeki Altun	Abdülahad Nûri
Aşkın meyine kanmış	Mâye	Sofyan	Cüneyd Kosal	Abdülahad Nûri
Aşkınla cihan beste	Rast	Sofyan	Dede Efendi	Abdülahad Nûri
Aşkınla cihan beste	Rast	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Aşkınla cihan beste	Rast	Düyek	H.ZâkirîHasan Ef.	Abdülahad Nûri

5 Şemseddin Sivâsî, Divan-ı Şemsi, Süleymaniye Kütüphanesi, H.Şemsi-F. Güneren Bölümü, no 12, vr. 1b, 8a.

6 Şemseddin Sivâsî, Divan-ı Şemsi, Süleymaniye Kütüphanesi, H.Şemsi-F. Güneren Bölümü, no 12, 1b, 5a, 10a, 12a, 13a, 17b, 19a, 20a.

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Bağ-ı cemâle çün erem	Z.Hicaz	Düyek	Hacı Fâik Bey	Abdülahad Nûri
Ben lâ-mekândan gelmişim	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Benim ol aşk bahrîsi	Maye	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Biz ol uşşâk-ı serbâzız	Hüzzam	Sofyan	Aslan Hepgür	Şemseddin Sivâsî
Biz ol uşşâk-ı serbâzız	Mâhur	Nîm Sofyan	Aslan Hepgür	Şemseddin Sivâsî
Biz ol uşşâk-ı serbâzız	Rast	Sofyan	-	Şemseddin Sivâsî
Biz ol uşşâk-ı serbâzız	Bestenigâr	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Şemseddin Sivâsî
Bu genc-i dilde efkârım	Hüseyinî	Serbest	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Bu gönül mürğ-i zâr eyler	Evc	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Bu nâsut içre	Hüseyinî	Müsemmen	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Cânân elinin güllerinin bağı	Beste-ısfahan	Sofyan	M. Hakan Alvan	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Bestenigâr	Nîm Sofyan	Kemal Tezergil	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Gülizar	Düyek	-	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Gülizar	Düyek	-	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Karcıgar	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Cânân elinin güllerinin bağı	Muhayyer	Yürüksemâî	Kalender	Şemseddin Sivâsî
Cânâne candan aşık ol	Uşşak	Yürüksemâî	-	Abdülahad Nûri
Cânımın cânârı Hû'dur	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Cebrâilim selâm söyle dostuma	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Cemâlin nûruna nisbet cihan	Sabâ	Durak Evferi	Ali Şiruganî	Şemseddin Sivâsî
Cemâlin nûrunu aşıklarına	Segâh	Sofyan	Aslan Hepgür	Abdülahad Nûri

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Coşkun sular gibi	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Cümle âlem âşinâ	Rast	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Şemseddin Sivâsî
Çün şevkin bana âşinâ düştü	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Derdin ne behey âşk	Hüzzam	Nîm Sofyan	Ş. Sinan Ef.	Şemseddin Sivâsî
Derviş olan kişiler	Nevâ	Aksaksemâî	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Efendim senin yoluna	Hüseynî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Ehl-i zikr olanı tayib edenler	Karcıgar	Devrihindî	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
El benimçün seni sarmış biliyor	Ferahfezâ	Ağıraksak	İsmail Dede Ef.	Şemseddin Sivâsî
Eser aşkın yeli	Hüseynî	Nîm çember	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Estağfirullah (istiğfar)	Çargâh	Sofyan	H. Şemsi Güneren	
Ey beni aşk ateşyle yandıran	Uşşak	Evsat	Ş. Ahmed Ef.	Abdülahad Nûri
Ey bülbül diyârın kandedir	Hümâyun	Müsem-men	H. Şemsi Güneren	Niyâzî-i Mısırî
Ey dil bize ver bir haber	Hüseynî	Türk-i Darb	-	Abdülahad Nûri
Ey dil bize ver bir haber	Hüseynî	Düyek	İsmail Hakkı Bey	Abdülahad Nûri
Ey dil bize ver bir haber	Karcıgar	Sofyan	C. Enes Ergür	Abdülahad Nûri
Ey gafil uyan rihlet-i nâgâhu	Nikriz	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Şemseddin Sivâsî
Ey gafil uyan rihlet-i nâgâhu	Segâh	Sofyan	H. İsmail Dede Ef.	Şemseddin Sivâsî
Ey gönül efsâne gönül	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Ey kerem kânu	Gerdâniye	Sofyan	Barış Demir	Abdülahad Nûri
Ey şehri-nuzûl-i sûre	Acemaşîrân	Düyek	Abdülkadir Töre	Abdülahad Nûri
Ey şehri-nuzûl-i sûre	Evc	Düyek	İsmail Hakkı Bey	Abdülahad Nûri
Ey şehri-nuzûl-i sûre	Hüseynî	Sofyan	-	Abdülahad Nûri

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Ey şehri-nuzûl-i sûre	Sabâ	Raks Aksağı	-	Abdülahad Nûri
Ey şehri-nuzûl-i sûre	Uşşak	Sofyan	-	Abdülahad Nûri
Ey şemsi'd-duhâ	Maye	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Müridoğlu
Eyyühe'l-münkirü hâli	Muhayyer	Düyek	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Gel geçelim bu dünyâdan	Çargâh	Nîm Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Gel terk eyle dünyâyı	Karcıgar	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Geldim süzâne şem-i pervâne	Hüseynî	Sengin Semâî	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Geldin geri gider misin	Acema-şîrân	Düyek	Ahmed Irsoy	Abdülahad Nûri
Geldin geri gider misin	Mâhur	Düyek	Sâdun Aksüt	Abdülahad Nûri
Gönlümüz her an sendedir	Karcıgar	Devr-i Revan	H. Şemsi Güneren	Abdülahad Nûri
Gönül pür-yâredir	Nevâ	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Gönül senden peyâm-ı yârî özler	Sabâ	Curcuna	A. Hakkı Turabi	Abdülahad Nûri
Göster cemâlin şem'ini	Maye	Devr-i Kebir	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Sabâ	Sofyan	S. Eyyubî Işıksal	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Segâh	Devrihindî	-	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Segâh	Nîm Sofyan	-	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Tâhir	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Uşşak	Düyek	-	Şemseddin Sivâsî
Göster cemâlin şem'ini	Hüseynî	Sofyan	-	Şemseddin Sivâsî
Günc-i gamda rüz ü şeb dil	Ferahnâk	Ağıraksak	Dellalzâde İsmail	Şemseddin Sivâsî
Habîbullah cihâne cân değil mi	Nikriz	Düyek	M. Hakan Alvan	Abdülahad Nûri
Habîbullah cihâne cân değil mi	Sabâ	Aksak	Nikabi Ömer ağa	Abdülahad Nûri

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Habîbullah cihâne cân değil mi	Sultânî-yegâh	Düyek	Ahmed Gölge	Abdülahad Nûri
Habîbullah cihâne cân değil mi	Sûzidil	Düyek	M. Hakan Alvan	Abdülahad Nûri
Habîbullah cihâne cân değil mi	Vech-i dil	Düyek	M. Hakan Alvan	Abdülahad Nûri
Hadden aştı iştiyâkın	Acem	Düyek	Zekâî Dede	Abdülmecid Siv.
Hadden aştı iştiyâkın	Bayâtî	Düyek	Ahmed Çelebi	Abdülmecid Siv.
Hadden aştı iştiyâkın	Beste-İsfahan	Devr-i Revan	Cüneyd Kosal	Abdülmecid Siv.
Hadden aştı iştiyâkın	Hicaz	Sofyan	-	Abdülmecid Siv.
Hadden aştı iştiyâkın	Hüseyinî	Sofyan	-	Abdülmecid Siv.
Halvetî'nin aşkı çoktur	Segâh	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Hayrân olurum ey dost	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Hüdâvendâ şu âlemde	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
İki cihan sultanınun	Hümâyun	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
İnile ey dertli gönül	Bayâtî	Düyek	H. Şemsi Güneren	Niyâzî-i Mısıfî
Kapuna geldi âsiler şefâat	Maye	Oynak	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Kılsan n'ola bülbül	Karcıgar	Yürük-semâî	H. Şemsi Güneren	Müridoğlu
Kim ki derer bu gülşenin lâlesini	Hüseyinî	Yürük-semâî	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Kişver-i ten içre	Sabâ	Müsem-men	-	Abdülahad Nûri
Kûy-i Hakk'a varmışım ben	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Lûtfeyle sabâ	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Müridoğlu
Mecnûn olalı gönlüm	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî
Medhûş olmuşum	Uşşak	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Mekke yurdun Medîne	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Şemseddin Sivâsî

Güftenin ilk satırı	Makam	Usûl	Beskekâr	Güfte sâhibi
Mînnet Hüdâ'ya şükür atâya	Hüseyinî	Aksak	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Nice bir yatarsın uyanmaz mısın	Hüseyinî	Devrihindî	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
N'oldu yine zâre düştün	İsfahan	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Nûş edenden cân-ı aşkı	Yegâh	Durak Evferi	H. Sâdeddin Arel	Ahmed Sûzî
On bir aylık yoldan gelir	Acemkürdî	Düyek	Abdüllkadir Töre	Abdülahad Nûri
Pervâneyim şem'i yâre	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Sana cânân gönül hayrân	Karcıgar	Curcuna	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Semâdan sırrı-tevhîdî	Gerdâniye	Aksaksemâî	Ahmed Gölge	Abdülahad Nûri
Semâdan sırrı-tevhîdî	Hicaz	Sofyan	Taşkın Savaş	Abdülahad Nûri
Semâdan sırrı-tevhîdî	Rast	Devrihindî	Hüseyin Sebirci	Abdülahad Nûri
Semâdan sırrı-tevhîdî	Şehnaz	Düyek	Tâhir Karagöz	Abdülahad Nûri
Semâdan sırrı-tevhîdî	Uşşak	Devr-i Kebîr	Çalakzâde Mustafa	Abdülahad Nûri
Sende doğmuştur Muhammed	Hüzzam	Semâî	Bekirzâde Hüseyin	Abdülahad Nûri
Sende doğmuştur Muhammed	Irak	Semâî	-	Abdülahad Nûri
Sende doğmuştur Muhammed	Rast	Sofyan	Sâdun Aksüt	Abdülahad Nûri
Sensin bize bizden yakın	Acem	Serbest	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Sevdâ-yı hayâlinle	Hüseyinî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Sevdâ-yı hayâlinle	Nevâ	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Severim ben seni	Bayâtî	Sofyan	H. Şemsi Güneren	Yunus Emre
Şems Şuâiyle çekinmiş nikab	Şehnaz	Yürüksemâî	H. Şemsi Güneren	Ahmed Sûzî
Şol dem gördüm didârını	Eviç	Sofyan	Ahmet Hatiboğlu	Şemseddin Sivâsî
Şol dem gördüm didârını	Segâh	Nim Sofyan	Erol Başara	Şemseddin Sivâsî